

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

3.ª ÈPOCA BARCELONA, NOVEMBRE I DESEMBRE 1919 ANY II. — NÚMS. 8-9

SECCIÓ OFICIAL

SESSIÓ CIENTÍFICA DE 6 DE NOVEMBRE DE 1919

Presidència del Rvnd. P. Joaquim M.ª de Barnola, S. J.,
President

Reunits en el lloc social a les 18^h 45, els membres i socis senyors Barnola, Botey, Broquetas, Codina, Faura, Maluquer (Joaquim), Maluquer (Josep), Mas de Xaxars, Pujiula, Vilaseca i Zariquiey, el President declara oberta la sessió.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES

Hepàtiques recollides als alentorns de Breda. Una espècie nova per a Catalunya.—El President cita les següents Hepàtiques per ell recollides prop de «la font nova»: *Cincinnulus Trichomanis* Dun., var. *fissa* Radd.; *Frullania dilatata* Dum., aquesta en les soques, i barrejada amb molses en el camí de la font, *Lejeunea serpillifolia* Lib.; *Madotheca rivularis* Nees., espècie no citada de Catalunya; *Saccogyna viticulosa* Dum.; *Metzgeria furcata* Dum.; *Pellia calycina* Nees., var. *furcigera* Hook.; *Conocephalum conicum* Necker. La pluja que els sorprengué acabat el dinar, els privà d'herboritzar tot el vespre. Amb ocasió d'ensenyar la *Madotheca rivularis*, espècie nova per la nostra Flora briològica, segons s'ha dit, presenta un

exemplars preparats per un nou procediment de la seva invenció, que consisteix en col·locar les Hepàtiques ben exteses entre dos vidres com els porta-objectes empleats en les preparacions microscòpiques, enganxats en sos extrems amb paper engomat, escrit en un d'ells el nom específic, i en l'altre les dades de localitat... D'aquesta sort hom pot veure fàcilment amb una lupa una pila de caràcters d'ambdues cares ventral i dorsal, i es conserven en perfecte estat.

Colepòters cavernícols a les coves de Rial.—El senyor Mas de Xaxars dona detalls de l'excursió, que féu a les coves de Rial, camí de Núria, l'istiu proppassat, en companyia dels PP. Navàs, Vigo i Barnola, on recolliren els següents coleòpters cavernícols: *Perriniella Faurai* i Jean., 3 ♂♂, 1 ♀, *Speonomus Delarouzei* v. *catalonica* Jean., 20 ♀♀, 0 ♂, *Anthrocharidius orcinus* Fer., 1 ♂, 10 ♀♀, *Troglocharinus Ferreri* 1 ♂ per cada 5 ♀♀, *Tr. Xustachei* 0 ♂, 10 ♀♀; ço és, s'han trobat en proporció de moltes ♀ per 1 ♂, el contrari de l'observat per altres.

Clarícies per a Zoogeografia de «Prospaltella conjugata» Masi (Hym. Chal.) El senyor Codina explica una erudita nota sobre aquest himenòpter calcídic, nou per a Espanya.

Larves de *Vesperus Xatarti* Duf. (Col. Ceramb.) perjudicant l'arboricultura a Cadaqués (G.)—El senyor Zariquiey mostra algunes larves, ja adultes, de *Vesperus Xatarti* Duf., manifestant que actualment causen greus depredacions en una propietat a Cadaqués, fins morir tots els arbres que es planten en cert indret de la finca. El departament d'Entomologia del Museu de Ciències Naturals de Barcelona el qual ha determinat les larves, ha aconsellat, sobre la nostra demanda, diferents maneres de combatre l'insecte adés en estat perfecte sobre el terrer, adés en estat de larva radicícola depredadora, recomanant llegir el que sobre el mateix insecte escriu Fr. M. Joseph Blachas «Parasites naturels de l'olivier observés dans la plaine d'Urgell» en nostre BUTLLETÍ, any 1903, pàgs. 122-128. — (Departament d'Entomologia, M. C. N. de B., A. Codina, 25-X-19.)

Caracterització del silúric superior i devònic inferior a Almofter (Província de Tarragona). El senyor Vilaseca (D. Salvador) llegeix un treball, recopilació de les dates per ell recollides durant ses excursions d'exploració dels terrenys primaris del camp de Tarragona.

Moviment ascensional de les platges i costes de Salou i Tarragona.—El mateix senyor Vilaseca llegeix la següent nota:

És ja conegut el moviment oscilatori del litoral català en virtut del qual, mentre s'enfonsa la costa de llevant menaçant els pobles de Masnou, Vilassar, etc., s'enlaira sensiblement la que formen els macius cretàtics de Garraf.

Les següents observacions vénen a demostrar que les platges i còstes de Salou i Tarragona prenen també part en aquest gran basculament de la

costa catalana. Alguns dels mantells afermats del Cap de Salou han fet pensar força vegades en aquest possible avançament de la costa, ja que la seva situació no es correspon pas amb la de la platja actual; i a nivell dels molls de Salou i Llatzaret, es comprova d'una manera visible la gran distància a que han quedat els mollons destinats a l'amarrament de les embarcacions.

Aquest aixecament de la terra ferma ha contribuït a la desaparició dels nombrosos i extensos estanys d'un i altre costat del Cap, molt més intensament que les labors de conreu i els acarreigs dels rius Francolí i Clar i les rieres de la Boella, Abeurada, etc. Dos testimonis històrics ho apoen; en un document d'Anfós II (1195) es parla del *stagnum de Pineta quod est juxta Salò*, i Festus Avienus manifesta en *Orae maritimae* que entre l'antiga Salauris (Salou) i la capital cosetana, existia sobre la costa durant la dominació helènica la colònia de Cal·lipolis cenyida per una extensa llacuna, *piscis semper ferax stagnum promebat*.

Els restos del primitiu port romà de Tarragona, ja cegat durant les dominacions gòtica i aràbiga, desenrunats entre les escales dels Caputxins que avui dia són excavades novament i la intersecció dels carrers de Sant Magí i Santa Tecla; així com la desaparescuda capella de Sant Miquel del Mar erigida en 1226, i la mateixa conformació de les platges llargues d'entre Tarragona i Tamarit per on actualment passa la ferrovia, confirmen que aquest moviment ascensional segueix propagant-se fins més enllà de Tarragona.

Finalment, com a fet notable, cal anyadir que descansant sobre les margues i conglomerats de la Platja-llarga del Camp de Salou, hem trobat, arribant a més de 15 m. s. m., els restos d'una antiga i extensa platja constituïda per unes sorres compactes d'uns 2 m. de gruix atapeïdes de fragments de murex, púrpures, nasses, venus, donax, pectens, tel·lines, anòmies, etcètera, idèntiques a les que viuen actualment en aquella part de nostre litoral.

No havent-hi altres assumptes de què tractar, s'aixecà la sessió a les 10'45.
